

Раковски ⁶: „Там близо намери се голяма развалина от стара крепост - Маричино градище“.

Освен общото разположение на крепостта и ориентировачни сведения за нейните очертания и площ, черпени от Табаков [1, с.251] и Гюлмезов ⁷ за нея не е известно нищо повече.

Затова дори проучвания на терена на крепостта, позволяващи определяне на нейните граници, на намиране на останки от обекти с различно предназначение в нея и в прилежащия и район (с тяхното топографско обвързване), на находки на терена, позволяващи приблизително датиране на крепостта, биха послужили като ориентир за провеждане на щателни археологически проучвания в нея, които да хвърлят светлина върху събитията през последния период на завладяването на града от османските нашественици.

Тази задача беше улеснена от предварителните наблюдения на терена и от строителните работи при прокарване линията на туристическия лифт в района, при което на няколко места бяха открити останки от крепостни стени.

Проучваната крепост Маричино градище се намира високо в масива на Сините камъни, под самия връх Малка Чаталка. (обр. 1) Разположена е в горната част на южния склон на хребет, идващ от билото на планината, който е ограничен от изток от скалистия пролом на Равна река, а от запад от стръмните склонове на долината на Тютюнлюка. В подножието на хребета, Равна река и потокът, идващ от запад, се сливат, давайки начало на Айвалъ дере (Дюлева река). Преди да излезе в равнината, реката образува тесен пролом, предполагащ възможност за защита на крепостта от юг още на подстъпите към нея.

Самите останки от крепостната стена лесно могат да бъдат проследени и обвързани топографски, понеже следват естествените препятствия на местността.

Описанието на крепостните стени, които до голяма степен са разрушени и могат да бъдат проследени предимно по остатъчния каменен насип, започва от югоизточния ъгъл на крепостта (схема обр. 2 А).

Там се издига характерно скално образувание с раздвоена форма, високо над четиридесет метра, известно по народното предание като Поп Станчеви скали. Непосредствено до него от запад, в района на крепостта, се откриват частично основи на постройка, ориентирана в направление: запад - изток - вероятно църква. От източната страна се открояват останки от апсида с дълбочина около 2 м, чийто дългообразен зид с дебелина 0,8 м е бил изграден в основата от ломен ка-